

PORVOO

BORGÅ

Uppdatering av kapitlet ”Elevvårdsarbete”
i Borgå stads kommunala läroplan

(För- och grundundervisningen samt gymnasieunder-
visningen)

Innehåll

1 Inledning	3
2 Elevhälsoarbetets verksamhetsprinciper	4
Vad innebär elevhälsa?	4
Dokument som styr elevhälsoarbetet i Borgå	4
Samarbetet inom det mångprofessionella elevhälsoarbetet	4
Elevhälsotjänster	5
3 Generell elevhälsa	7
Den enskilda läroanstaltens elevhälsa	7
4 Läroanstaltens elevhälsoplan	9
Stadens gemensamma direktiv	12
Samarbetet med skolhälsovården angående de omfattande hälsogranskningarna	12
Vård som ordnas på skolan på grund av elevs sjukdom	12
Samarbetet mellan hälsorådgivning och undervisning i hälsokunskap	12
5 Den individuella elevhälsan	14
6 Elevhälsans samarbete med studerandena och vårdnadshavarna	15
7 Förverkligande, utvärdering och uppföljning av elevhälsoplanen	16
Bilaga 1: Skolhälsovården i Borgå	17
Till skolhälsovården hör	17
Tidsbundna hälsogranskningar och tidsbunden hälsorådgivning	17
Omfattande hälsogranskningar	17
Skolhälsovårdens mottagningar	18
Samarbetet med övrig elevhälsopersonal och med undervisningspersonalen	18

1 Inledning

Utbildningsstyrelsen gjorde våren 2014 förändringar i grunderna för undervisningen i förskolan, den grundläggande utbildningen samt i gymnasiet angående elevhälsa och säkerhet.

Som utbildningsanordnare är Borgå stad förpliktigad att omarbete de kommunala läroplanerna angående ifrågavarande kapitel. Det här dokumentet förändrar följande delar i de kommunala planerna:

Borgå stads förskoleplan 2011, kapitel 5.3.1 Elevvård och kapitel 5.3.2 Säkerhetsfrämjande åtgärder

Porvoon kaupungin esiopetussuunnitelma 2011, luvut 5.3.1 Oppilashuolto ja 5.3.2 Turvallisuuden edistäminen

Inläringstigen i Borgå, kapitel 7 Elevvårdsarbete

Porvoon kaupungin perusopetussuunnitelma, luku 7 Oppilashuolto

Kommunal läroplan för elevvården i gymnasiet, kapitel 3-4

Linnankosken lukion opetussuunnitelma 2005, luku 3.3

I detta dokument används det förnyade elevhälsoarbetets termer enligt följande:

Termen **studerande** används för ett barn som deltar i förskoleundervisningen, en elev i grundskolan och en gymnasiestuderande

Läroanstalt innebär daghem som ordnar förskoleundervisning, grundskola samt gymnasium.

2

Elevhälsoarbetets verksamhetsprinciper

Vad innebär elevhälsa?

Med elevhälsa menas att främja och upprätthålla den studerandes studieframgång, goda fysiska och psykiska hälsa, sociala välbefinnande samt verksamheten som ökar förutsättningarna för dessa.

I Borgå verkställs elevhälsan i första hand genom det förebyggande **generella elevhälsoarbetet**, som stöder gemenskapen i läroanstalten. Inom elevhälsoarbetet främjar man hela gemenskapens välbefinnande och gör inlärningsmiljön hälsosam, trygg och fri från hinder. Viktigt är också att främja gemensam verksamhet och samarbetet mellan hem och skola. Dessutom har studeranden rätt till individuella elevhälsotjänster (psykolog-, kurators-, och hälsovårdstjänster) och till individuell mångprofessionell expertgrupp.

Elevhälsans synvinkel gäller all daglig verksamhet i läroanstalten och styr personalens arbete. Läroanstaltens personal har det primära ansvaret för välbefinnandet i läroanstalten.

Dokument som styr elevhälsoarbetet i Borgå

Elevhälsoarbetet i Borgå stad kommer i fortsättningen att styras av Planen för att främja barns och ungas välfärd (1) som Arbetsgruppen för barns och de ungas välmående (Hyvis) utarbetar. Planen kommer att innehålla den lokala elev- och studerandevårdsplanen. I denna del av den kommunala läroplanen (2) beskrivs hur elevhälsoarbetet förverkligas i Borgå, samt principerna för utarbetandet av förskolornas, grundskolornas och gymnasier-
nas egna elevhälsoplaner (3) som en del av enheternas verksamhetsplaner. Dessutom utarbetar utbildningstjänsternas elevhälsoenhet årligen en egen plan för hur tjänsterna inom elev- och studerandevården förverkligas (4).

Samarbetet inom det mångprofessionella elevhälsoarbetet

Elevhälsoarbetet i Borgå förverkligas genom ett mångprofessionellt systematiskt samarbete mellan bildningstjänsterna, social- och hälsotjänsterna, studeranden och vårdnadshavaren, samt övriga instanser som behövs för samarbetet.

Elevhälsoarbetet genomförs och lösningar söks i samarbete med studeranden och vårdnadshavaren, med beaktande av studerandens ålder och förutsättningar. Delaktigheten

stöds, och ett förtroendefullt och respektfullt förhållningssätt till studeranden och vårdnadshavaren styr arbetet.

Grupper som förverkligar det mångprofessionella elevhälsoarbetet i Borgå är:

1. På kommunal nivå styrs och koordineras arbetet av elev- och studerandehälsans ledningsgrupp som har tillsatts av Arbetsgruppen för barns och de ungas välmående (Hyvis)
2. I läroanstalterna finns två slag av arbetsgrupper: generella elevhälsogrupper som arbetar för gemenskapens välbefinnande samt expertgrupper som arbetar kring enskilda elevers ärenden. I kapitel 3-5 finns utförligare beskrivningar av gruppernas arbete.

Alla grupper är **mångprofessionella**, vilket betyder att det i grupperna förutom undervisningspersonal även finns medlemmar som representanter rådgivnings-, skol- och studerandevården samt psykolog- och kuratorstjänsterna. Vilka medlemmarna är beror på vad ärendet förutsätter.

Elevhälsotjänster

Elevhälsotjänster är kurators- och psykologtjänster samt rådgivnings-, skol- och studerandehälsovård.

Utbildningstjänsternas finsk- och svenskspråkiga elevhälsa ansvarar för att kurators- och psykologtjänsterna förverkligas inom förskole- och grundundervisningen samt på andra stadiet. Den förebyggande enheten vid Borgå social- och hälsovårdscentral ansvarar för att skol- och studerandehälsovården förverkligas.

Kuratorn arbetar i läroanstaltens verksamhetsmiljö som expert på det sociala området. Man kan vända sig till kuratorn när oro väcks för den studerandes välmående, exempelvis på grund av livsförändringar. Kuratorn kartlägger studerandens behov av stöd och ordnar tillräckligt med stöd och handledning för att avlägsna svårigheterna och främja välbefinnandet. Kuratorn stöder den studerande bl.a. med hjälp av individuella stödsamtal och vägleder vid behov studeranden och den studerandes anhöriga till stödtjänster.

Psykologen arbetar i läroanstaltens verksamhetsmiljö som expert på psykologins område. Psykologen stöder elevens inläring och välmående samt sociala och psykiska förutsättningar. Psykologen gör psykologiska kartläggningar, utlåtanden och skriver remisser till rehabilitering och vidare undersökningar. Vid behov för psykologen stödsamtal med enskilda studeranden.

Rådgivnings-, skol- och studerandehälsovården tjänster är hälsovårdarens och läkarens tjänster. Hälsovårdaren är expert på att befrämja läroanstaltens hälsa. Som sakkunnig inom vårdarbetet ansvarar hälsovårdaren för rådgivning-, skol- och studerandehälsovården och fungerar som läkarens arbetspar. I bilaga 1 beskrivs elevhälsovårdens tjänster i Borgå.

Till elevhälsopersonalens arbetsbild hör förutom det individriktade elevhälsoarbetet, även arbete för att befrämja och utveckla det gemensamma välbefinnande och samarbetet i läroanstalten.

Vad kan en lärare göra när oro väcks för en studerande?

Om en lärare bedömer att en studerande behöver psykolog- eller kuratorstjänster på grund av inlärningssvårigheter, sociala eller psykiska svårigheter, skall läraren **tillsammans med studeranden** omgående kontakta psykologen eller kuratorn. Om det är omöjligt att ta kontakt tillsammans, skall studeranden informeras och ges möjlighet att tillsammans med läraren diskutera orsakerna till kontakten.

Lärarna kan **konsultera** elevhälsans personal i frågor som berör välbefinnandet. På detta sätt säkerställs att studerandena får ta del av kuratorns eller psykologens tjänster och att lärarna får stöd för sitt eget arbete.

3 Generell elevhälsa

En välmående skolgemenskap samt en hälsosam och trygg inlärningsmiljö är förutsättningar för studerandenas välbefinnande.

I läroanstalterna i Borgå arbetar vi för en atmosfär där gemenskap, öppen växelverkan och omsorg om varandra råder, och där alla lär sig och mår bra. Till det generella elevhälsoarbetet hör att befrämja en god klassanda och ett tidigt ingripande om det förekommer negativa drag i grupperna.

I Borgå används olika metoder som stöd för den emotionella utvecklingen, förmågan till växelverkan och för befrämjandet av den mentala hälsan (bl.a. Stegvis, Friends, kamratmedling, tutor- och vänelevsverksamhet, Maestro-stresshanteringsgrupper). Grundskolorna har förbundit sig till KiVa-skola verksamheten. I varje skola finns en plan för att förhindra våld och trakasserier. Inom förskoleundervisningen gör varje enhet upp en plan för det förebyggande arbetet och hur man tar itu med mobbningsfall. Några läroanstalter i Borgå har en anställd skolcoach, som arbetar för att befrämja studerandenas välmående.

En hälsosam och säker inlärningsmiljö upprätthålls genom att man sköter om undervisningsutrymmen och -redskap. Gemensamma regler görs upp för verksamheten i läroanstaltens inlärningsmiljöer och för rasterna. Säkerhetsföreskrifter gällande olika läroämnen följs. Läroanstalten sköter om att inlärningsmiljön är trygg även under perioder när eleven bekantar sig med arbetslivet. Läroanstalterna har också gjort upp planer angående skolskjutsarrangemang, förebyggande av olycksfall och datasekretess.

Inom det generella elevhälsoarbetet funderar man också kring åtgärder som befrämjar trivseln (t.ex. skolmåltids- och rastarrangemang, klubb- och morgon/eftermiddagsverksamhet)

Inom det generella elevhälsoarbetet följer man med, utvärderar och utvecklar läroanstaltens och studerandegruppernas välmående.

Den enskilda läroanstaltens elevhälsa

Elevhälsogruppens viktigaste uppgift är att förverkliga läroanstaltens generella elevhälsoarbete. I läroanstalterna i Borgå sammankommer gruppen minst en gång per termin. Gruppernas och aktörernas verksamhet inom det generella elevhälsoarbetet, beskrivs årligen i läroanstaltens verksamhetsplan.

Läroanstaltens elevhälsogrupp behandlar elevhälsoärenden på det generella och det individuella planet. Gruppen diskuterar grupper, klasser och gemenskap ur olika synvinklar

t.ex. stämning, arbetsro, mobbning och delaktighet. Elevhälsogruppens möten bokförs enligt principerna för god förvaltning. Bestämmelserna om rättsskydd följs.

I läroanstalterna i Borgå leds elevhälsogruppens arbete av rektor och i förskolan av daghemsföreståndaren. Gruppens övriga medlemmar är hälsovårdaren, psykologen och/eller kuratorn samt medlem/medlemmar av lärarkåren. En eller flera speciallärare, elevhandledaren och skolcoachen kan också höra till gruppen. Utöver basgruppen kan också representanter för elevrådet/elevkåren, vårdnadshavarna och andra samarbetspartners delta i elevhälsogruppens arbete (t.ex. polisen, tredje sektorn, Ungdomstjänsterna och Invandrartjänsterna). Gruppens sammansättning och mängden möten varierar beroende på läroanstaltens storlek, behovet av elevhälsotjänster och ärendenas art.

I Borgå har läroanstaltens elevhälsogrupp följande uppgifter:

1. Planera, utveckla, förverkliga, följa upp och utvärdera det generella och förebyggande elevhälsoarbetet vid läroanstalten.

Elevhälsogruppen diskuterar strukturer och verksamhetsformer samt koordinerar aktörernas arbete för att stöda välbefinnandet i läroanstalten.

2. Samla information från olika källor angående elevhälsofrågor

I Borgå används som källor bl.a. Skolhälsoenkäten, Befrämjandet av hälsa och välfärd (TEAvisari). KiVa-skola kartläggningen, Trivselprofilen, Vårdnadshavarenkäten och Regionförvaltningsverkets rapporter.

3. Utarbeta läroanstaltens elevhälsoplan och fördela arbetsuppgifter som berör elevhälsan

4. Värna om studerandenas och vårdnadshavarnas delaktighet

I Borgå strävar man till att studerande, t.ex. elevkårens ordförande, och lärare deltar i läroanstaltens generella elevhälsoarbete. Elevhälsogruppen beslutar om hur vårdnadshavarna, elevkåren, stödeleverna o.s.v. hörs och är delaktiga i verksamheten samt i utarbetandet av läroplanen, övriga planer och ordningsregler.

5. Informera studerande, vårdnadshavare och samarbetspartners om elevhälsoarbetet på läroanstalten

4 Läroanstaltens elevhälsoplan

I Borgå ansvarar läroanstaltens elevhälsogrupp för uppgörandet av läroanstaltens elevhälsoplan. Planen görs upp i samarbete med läroanstaltens personal, studerandena och deras vårdnadshavare. Planen granskas inom ett år från att stadens välmåendeplan gällande barn och unga har granskats. Beskrivningen av läroanstaltens elevhälsoarbete i verksamhetsplanen granskas också varje läsår. I läroanstalten bestäms hur personalen, studerandena och vårdnadshavarna är delaktiga i utarbetandet av planen och hur de informeras om planens innehåll.

Inom den **grundläggande undervisningen och i gymnasiet** är läroanstaltens elevhälsoplan en helhet som består av läroanstaltens verksamhetsplan, säkerhetsplan samt av stadens gemensamma direktiv:

I verksamhetsplanen (Wilma)	I läroanstaltens säkerhetsplan	Borgå stads gemensamma direktiv
<ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsans helhetsbehov och tillgängliga elevhälsotjänster • Verksamheten inom det generella elevhälsoarbetet • Elevhälsogruppens sammansättning, verksamhetsätt och kutymer i den enskilda läroanstalten • Samarbetet med utomstående aktörer som har som uppgift att stöda barns och ungas välmående • Samarbetet kring handledning, vid övergångar och vid planering av fortsatta studier • Samarbetet med utomstående serviceanordnare och med skolans samarbetspartners (t.ex. barnskyddet, polisen, special- 	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbete och kutymer vid granskningar av skolmiljöns hälso- och trygghetsaspekter samt skolgemenskapens välmående • Ordningsregler • Hur förebygga olyckor, att ordna första hjälpen och att handla till vård • Hur förebygga användningen av tobaksprodukter, alkohol, och andra droger och att ingripa vid användning • Hur skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier • Hur agera vid plötsliga kriser, hot och faror 	<ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplan vid oroväckande frånvaro i grundskolan årskurserna 1-6/7-9 • Borgå stads skolskjutsprinciper inom förskole- och grundundervisningen • Det individuella elevhälsoarbetet som helhet, Borgå stads gemensamma modell i denna läroplan • Samarbetet inom de omfattande hälsogranskningarna (i denna läroplan) • Beskrivning av hur elevens sjukdom sköts (senare i denna plan), om specialdieter (Riktlinjer för skolbespisning och kostutbud) eller medicinering i skolan (senare i denna plan) • Samarbete i anslutning till intensifierat och särskilt stöd (läroplanens allmänna del, kap 5), flexibel grundläggande undervisning (opsyleinen osa luku 6.1/ Inlärningssti-

sjukvården)		<p>gen kap. 5.7.1) samt i samband med sjukhusundervisning (ops, yleinen osa, luku 5.1/svensk version i Inlärningsstigen under arbete)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsans stöd i samband med disciplinära straff och relegering (ops-yleinen osa liku 5.1/ svensk version i Inlärningsstigen under arbete) • Beskrivning av hur en expertgrupp sammankallas, hur man ber om tillstånd att diskutera en enskild elevs ärende och gemensamma riktlinjer för hur ärendet behandlas i gruppen – Borgå stads gemensamma modell i denna läroplan • Elevhälsoberättelse – uppgörande och förvaring (under arbete) • Beskrivning av hur samarbetet med eleverna och deras vårdnadshavare organiseras – Borgå stads gemensamma modell i denna läroplan • Beskrivning av hur elevhälsoarbetet genomförs och uppföljs – Borgå stads gemensamma riktlinjer i denna läroplan • Samarbetet mellan hälsorådgivningen och undervisningen i hälsokunskap – Borgå stads gemensamma riktlinjer i denna läroplan
-------------	--	--

Inom förskoleundervisningen är den enhetsvisa elevhälsoplanen en helhet som består av förskoleenhetens arbetsplan, säkerhetsplan samt av stadens gemensamma direktiv:

I arbetsplanen	I dagvårdsenhetens säkerhetsplan	Borgå stads gemensamma direktiv
<ul style="list-style-type: none"> • Elevhälsans helhetsbehov och tillgängliga elevhälsotjänster • Verksamhet inom det generella elevhälsoarbetet • Elevhälsogruppernas sammansättning, verksamhetsätt och kutymer i den enskilda förskoleenheten • Samarbetet med utomstående aktörer som har som uppgift att stöda barns och ungas välmående • Samarbetet kring handledning, vid övergångar och vid planering av fortsatta studier • Samarbetet med utomstående serviceanordnare och med förskolans samarbetspartners (t.ex. barnskyddet, polisen, specialistsjukvården) 	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbete och kutymer vid granskningar av daghemsmiljöns hälso- och trygghetsaspekter samt förskolegemenskapens välmående • Övervakningsplan • Gårdsregler • att röra sig med barnen utanför verksamhetsenheten och utfärdsplan • direktiv, om barnet försvinner • direktiv, om barnet inte avhämtas • barnets sjukdomar och olycksfall • enhetens och barnets personliga medicineringsplan • Plan för att förebygga och ingripa i mobbning • Förfaringssätt vid plötsliga kriser, hot och faror • Enhetens räddningsplan • Att bemöta en plötslig kris i dagvården 	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå stads skolskjutsprinciper inom förskole- och grundundervisningen • Förskoleundervisningens medicineringsplan • Borgå stads läroplan för förskoleundervisningen • Läroplanen för det förberedande förskolearbetet • Riktlinjerna för bespisning och kostutbud • Beskrivning av en god förskoleundervisning och skolstart • Ett barn som utsätts för misshandel-handbok • Beskrivning av hur en expertgrupp sammankallas, hur man ber om tillstånd att diskutera en enskild elevs ärende och gemensamma riktlinjer för hur ärendet behandlas i gruppen – Borgå stads gemensamma modell i denna läroplan • Elevhälsoberättelse – uppgörande och förvaring (under arbete) • Beskrivning av hur samarbetet med eleverna och deras vårdnadshavare organiseras – Borgå stads gemensamma modell i denna läroplan • Beskrivning av hur elevhälsoarbetet genomförs och uppföljs – Borgå stads gemensamma modell i denna läroplan • Samarbetet mellan hälsorådgivningen och undervisningen i hälsokunskap – Borgå stads gemensamma riktlinjer i denna läroplan

Stadens gemensamma direktiv

Samarbetet med skolhälsovården angående de omfattande hälsogranskningarna

Skolhälsovårdens omfattande hälsogranskningar görs i åk 1, 5 och 8. Vårdnadshavarna kallas alltid med till granskningarna och meningen är att beakta hela familjens välbefinnande. Inför granskningen fyller eleven i ett frågeformulär om hälsan och vårdnadshavarna fyller i en blankett med förhandsuppgifter. I framtiden kommer familjens, skolans och skolhälsovårdens samarbete även att bestå av en gemensam bedömning av hur eleven klarar sig och hur eleven mår i skolan. I de omfattande hälsogranskningarna uppmärksammas alla ovan nämnda förfrågningar och ärenden som kommit fram gås igenom med eleven och vårdnadshavarna. Om eleven och vårdnadshavaren har gett sitt medgivande, får läraren skriftlig feedback efter granskningen.

Vård som ordnas på skolan på grund av elevs sjukdom

Vårdnadshavarnas uppgift är att berätta för barnets lärare och skolgångshandledare om barnets sjukdomar och om hur de sköts. Barnets sjukdom kan kräva specialåtgärder. På skolan skall man komma överens om specialarrangemangen, individuellt eller familjevis, skola och hem i samförstånd.

När barnet har en allvarlig eller långvarig sjukdom, skall man på skolan komma överens om ett möte där föräldrarna och ansvarspersoner från skolan deltar (t.ex. skolgångshandledaren och läraren), skolhälsovårdaren och om möjligt även en representant från specialsjukvården. Skolan ansvarar tillsammans med instansen som har vårdansvaret för elevens sjukdom, för att ansvarspersonen på skolan har tillräcklig grundutbildning för uppgiften.

Inom förskoleundervisningen följs dagvårdens vårdplan angående medicinering.

Samarbetet mellan hälsorådgivning och undervisning i hälsokunskap

Personalen inom skolhälsovården deltar i skolgemenskapens förebyggande elevhälsoarbete och i att stärka elevernas hälsokunskaper tillsammans med undervisningspersonalen och experterna inom elevhälsan. Undervisningen i hälsokunskap kan genomföras tillsammans med skolhälsovården och övrig elevvård. Skolhälsovårdaren kan i mån av möjlighet delta i undervisningen i hälsokunskap som stöd för läraren.

Hälsogranskningarna inom skolhälsovården är en del av skolans hälsofostran. Inom skolhälsovården förverkligas hälsorådgivning enligt barnets utvecklingsnivå. Inom den individuella handledningen och i grupphandledning poängteras för folkhälsan viktiga ämnen och faktorer, som framkommer t.ex. i skolhälsoenkäten.

5 Den individuella elevhälsan

Med det individinriktade elevhälsoarbetet menas skolhälsovårdens tjänster, psykolog- och kuratorstjänster samt det mångprofessionella elevhälsoarbetet som berör en enskild studerande eller grupp av studerande.

Målet med det individinriktade elevhälsoarbetet är att följa med och befrämja elevens utveckling, hälsa, välmående och inläring.

Det individinriktade elevhälsoarbetet bygger alltid på studerandens och vid behov vårdnadshavarens medgivande. Studerandens delaktighet, egna önskemål och åsikter tas i beaktande vid åtgärder och beslut enligt studerandens ålder, utvecklingsnivå och personliga förutsättningar.

En mångprofessionell expertgrupp kallas samman när oro väcks för barnets eller den ungas fysiska, psykiska eller sociala hälsa. Den i personalen som har oro för studeranden kallar samman expertgruppen. Andra experter kallas till mötet i samråd med barnet eller den unga och vårdnadshavaren. Man kommer på förhand överens om gruppens sammansättning exempelvis per telefon eller Wilma. Under det första mötet antecknas den studerandes och vårdnadshavarens samtycke till gruppens sammansättning i elevhälsoberättelseblanketten. Expertgruppen väljer en ansvarsperson som ser till att arbetet bokförs i en elevhälsoberättelse. Ifall psykologen, kuratorn eller hälsovårdaren hör till expertgruppen registrerar de mötet i sina klientregister; psykologen och kuratorn i informationssystemet Aura, hälsovårdaren i patientuppgiftsregistret Effica. Elevhälsoenheten gör upp en blankett/elevhälsoberättelse, instruerar läroanstalterna i hur blanketten används och ger direktiv gällande förvaring och sekretess. Elevhälsoberättelserna sparas i ett elevhälsoregister, som Utbildningstjänsterna ansvarar för.

Den individuella mångprofessionella expertgruppen är en samarbetsgrupp som stöder barnet eller den unga och familjen vid behov. Gruppen diskuterar stödbehovet, anordnandet av service och lösningar på problemen och gör sedan gemensamma beslut.

Inom det individinriktade elevhälsoarbetet skall barnets eller den ungas förmån i första hand beaktas. Om en studerande eller en vårdnadshavare vägrar ta emot individinriktade elevhälsotjänster, kan en barnskyddsanmälan göras.

I läroanstalterna och i förskoleenheterna är det viktigt att minnas att ovannämnda förfaringsdirektiv endast gäller verksamhet som lyder under den nya elevhälsolagen, inte pedagogiska arrangemang inom trestegsstödet. Dessa beskrivs i läroplanens kapitel 5.

6 Elevhälsans samarbete med studerandena och vårdnadshavarna

I läroanstalterna i Borgå genomförs elevhälsoarbetet alltid i samarbete med barnet/den unga och vårdnadshavarna. De två uppväxtmiljöerna (hemmet och läroanstalten) inverkar på barnet och den unga. Samarbetet mellan dessa är viktigt för att parterna skall kunna mötas och på så sätt möjliggörs äkta växelverkan.

Att delta i samarbetet med vårdnadshavarna hör till alla som har fått kallelse. Läroanstalten skall resurserna verksamheten så att varje lärare vid behov har möjlighet att delta i samarbetet (t.ex. möten med vårdnadshavarna och nätverksmöten)

Information om handlingsplanen för elevhälsoarbetet sker via olika kommunikationskanaler. Borgå stad informerar om allmänna frågor och läroanstalten om frågor som berör den egna enheten. Verktyg för kommunikationen är bl.a. stadens och läroanstaltens www-sidor, Wilma, olika handböcker och broschyrer samt meddelanden och media.

7 Förverkligande, utvärdering och uppföljning av elevhälsoplanen

---

I sin egenskap av utbildningsanordnare följer Utbildningstjänsterna med hur elevhälsoplanen förverkligas i alla läroanstalter som staden upprätthåller, samt hur Elevhälsans årsplan förverkligas.

I grundskolorna och i gymnasiet ansvarar rektor för uppföljningen, i förskolorna daghemsföreståndaren. I grundskolornas och förskolornas verksamhetsberättelser och i gymnasiernas årsberättelser beskrivs hur elevhälsoplanen förverkligas generellt, resursernas tillräcklighet och elevhälsoarbetets verkningar. Dessa frågor behandlas i slutet av läsåret på de olika enheternas elevhälsogrupper utvärderingsmöten, då också planer görs upp för påföljande läsårs elevhälsoarbete. I början av läsåret granskas och bekräftas planerna. Elevhälsan gör också upp en verksamhetsberättelse som godkänns av utbildningssektionen.

Utbildningsdirektörerna förmedlar de väsentligaste uppgifterna om elevhälsoarbetet som framgår ur läroanstalternas och elevhälsans berättelser till Arbetsgruppen för barns och de ungas välmående (Hyvis), som beaktar uppgifterna vid uppdateringen av stadens välfärdplan för barn och unga.

Förverkligandet och uppföljningen av elevhälsoplanen är en del av Utbildningstjänsternas egenkontroll. Utbildningsanordnaren ansvarar i samarbete med undervisningsväsendet och de myndigheter som ansvarar för studerandevårdstjänsterna inom social- och hälsoväsendet för att egenkontroll av studerandevården genomförs.

Bilaga 1: Skolhälsovården i Borgå

Skolhälsovården är till för grundskoleeleverna och deras familjer. Den är en lagstadgad och kostnadsfri förebyggande service inom grundhälsovården, som i regel är tillgänglig under skoldagen på skolan eller i dess omedelbara närhet.

Till skolhälsovården hör

- att befrämja elevens tillväxt och utveckling samt hälsa och välmående
- att stöda föräldrarna och vårdnadshavarna i fostringsarbetet
- att i god tid upptäcka elevens behov av särskilt stöd och av att bli undersökt, att stöda egenvården av ett långvarigt sjukt barn i samarbete med övriga aktörer inom elevhälsan samt att vid behov handleda till vidareundersökningar och vård
- att befrämja och följa upp skolmiljöns hälsa och säkerhet samt skolgemenskapens välbefinnande
- munnens hälsovård
- specialundersökningar som krävs för att konstatera elevens hälsotillstånd

Tidsbundna hälsogranskningar och tidsbunden hälsorådgivning

Hälsoundersökningar som täcker en hel åldersklass utgör stommen i skolhälsovårdens verksamhet och gör det möjligt att träffa varje elev och elevens familj.

I undersökningarna utvärderas elevens fysiska och psykosociala hälsotillstånd mångsidigt i förhållande till ålder och utvecklingsskede, och man strävar till att hitta möjliga sjukdomar och faktorer som hotar hälsan och välbefinnandet.

Personalen inom skolhälsovården, skolhälsovårdarna och -läkarna, har en avgörande roll när det gäller att upptäcka problem i tid och att erbjuda stöd. Till skolhälsovården hör de årliga granskningarna, varav granskningarna i åk 1, 5 och 8 är omfattande. Till hälsogranskningarna hör alltid individuell hälsorådgivning.

Omfattande hälsogranskningar

I de omfattande hälsogranskningarna beaktar skolhälsovårdaren och läkaren tillsammans förutom elevens hälsa och välbefinnande, även hela familjens välmående. Vårdnadshavarna får kallelse att delta. I undersökningen ingår en intervju med vårdnadshavarna och i framtiden gör läraren en bedömning av hur eleven klarar sig i skolan. Vid behov samarbetar man med andra aktörer inom elevhälsan. Förutom att befrämja hälsan är målet att i ett så tidigt skede som möjligt upptäcka elevens och familjens behov av särskilt stöd, att ordna behövt stöd och att tillsammans följa med hur situationen utvecklas enligt den uppgjorda planen.

Hälsogranskningar kan göras enligt individuella behov också vid andra tidpunkter och åt andra grupper. Stödbehovet för elever som inte deltar i granskningarna klargörs, för man vet att risken för att bli marginaliserad är större hos dem som inte deltar än hos dem som deltar i undersökningarna. Stödbehovet kan utredas till exempel genom att kontakta familjen eller genom att ordna hembesök.

I hälsogranskningarna samlas anonyma uppgifter om klassens och skolans välbefinnande. Denna kunskap används när åtgärder inom det generella elevhälsoarbetet planeras, elevhälsans verksamhetsplan görs upp och för planeringsarbetet på kommunal nivå.

Skolhälsovårdens mottagningar

Förutom vid hälsogranskningar träffar man inom skolhälsovården kunder enligt individuella behov. En viktig verksamhetsform inom skolhälsovården är de öppna mottagningarna, dit eleverna kan komma utan att reservera tid, för att diskutera sina symptom och frågor som bekymrar dem.

Samarbetet med övrig elevhälsopersonal och med undervisningspersonalen

Skolhälsovården är en del av skolornas mångprofessionella elevhälsa. Det sker ett fast samarbete med lärarna, kuratorerna och psykologerna såväl för att befrämja samfundets välbefinnande, förebygga problem och vid hälsogranskningarna som när olika slag av individuellt stöd ordnas. Sekretessbestämmelserna följs när uppgifter överförs.